

A correct truthful judgment

דין אמת לאמתו –

OVERVIEW

The גמרא teaches us that the פסוק of וְהַמְשָׁכִילִים יִזְהִירוּ כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ refers to a דין who is a דין אמת לאמתו. Our תוספות explains the (dual) meaning of אמת לאמתו.

אמת לאפוקי דין מרומה –

The word אמת (in אמת לאמתו) **excludes a deceptive ruling**; meaning that -

אף על גב שהעדים מעידים אותו [אין מחתכים אותו] כיון שיודעים¹ שמשקרים –

Even though the witnesses testify on his behalf, we do not rule according to their testimony, **since** (if) the בי"ד knows **that** these עדים are lying -

כדדרשינן (בסנהדרין דף ז,א) [צריך להיות בשבועות ל,ב] –

As we interpret in a ברייתא that תרחק² מדבר שקר teaches us that בי"ד should not rule a מרומה (if they realize the עדים are lying [even though they cannot prove it]).

לאמתו שלא יטו את הדין [ועיין עוד תוספות מגילה טו,ב דיבור המתחיל זה:]

The word לאמתו (in אמת לאמתו) **means that** בי"ד **should not corrupt the law**; they should follow the legal guidelines of the law.

SUMMARY

דין אמת לאמתו enjoins the בי"ד from accepting testimony from patently false witnesses (אמת), and from veering away from the code of law (לאמתו). The facts and the ruling must comply with the truth.

THINKING IT OVER

1. Could תוספות have interpreted אמת לאמתו in the reverse (that אמת excludes שלא יטו, and אמת לאמתו excludes a מרומה)?

2. תוספות states that לאמתו means שלא יטו את הדין. Seemingly this is obvious for it is written³ לא תטה משפט⁴

¹ בי"ד does not have absolute proof that they are lying, nevertheless it is apparent from their testimony that they are testifying falsely.

² שמות (משפטים) כג,ז.

³ שמות (משפטים) כג,ו.

⁴ נח"מ.